

URANOVA POHLILA CENU SUSANNY ROTH 2021

Tisková zpráva, Česká centra ústředí, 8. července 2021

Sedmý ročník mezinárodní překladatelské soutěže Cena Susanny Roth (CSR) organizované Českými centry (ČC) a Českým literárním centrem (ČLC) má své vítěze. Více než stovka účastníků se v 16 zemích z Evropy a Asie utkala o nejlepší překlady úryvku knihy Lenky Elbe *Uranova* do místních jazyků. Nejsilnější zastoupení co do počtu přihlášených již tradičně vykazalo Polsko. Nově se soutěže účastní Indie a Slovensko.

Mezinárodní překladatelská soutěž Cena Susanny Roth pro začínající zahraniční překladatele z českého jazyka ve věku do 40 let se letos uskutečnila posedmé, přičemž pátým rokem se realizuje ve spolupráci Českých center a Českého literárního centra, sekce Moravské zemské knihovny. Soutěžním textem, který ze současné české prózy vybrala odborná komise složená z literárních kritiků, překladatelů a organizátorů soutěže, se stal úryvek z románu Lenky Elbe *Uranova* (Argo, 2020), který byl v červnu oceněn Literou za debut roku v rámci letošních výročních knižních cen Magnesia Litera.

108 ÚČASTNÍKŮ, 16 ZEMÍ, NOVĚ I SLOVENSKO A INDIE

Do soutěže se přihlásilo celkem 108 účastníků z 15 zemí. Letošní ročník navíc ozvláštňují dva nové státy, Slovensko a Indie. Největší zájem o soutěž byl v Polsku, Rusku a v Japonsku. Zasluhou zapojení vybraných zastupitelských úřadů Ministerstva zahraničních věcí ČR se soutěž konala také v teritoriích, kde ČR nemají svá zahraniční zastoupení – v Chorvatsku, Severní Makedonii, Litvě, (nově) v Indii. Nejlepší překlad nebyl vyhlášen v Maďarsku; do litevské části soutěže se navíc nepřihlásil žádný účastník.

Přehled zúčastněných států: Bulharsko, Francie, Chorvatsko, Indie, Itálie, Japonsko, Litva, Maďarsko, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Rusko, Severní Makedonie, Slovensko, Ukrajina a Velká Británie.

ANNA HRABÁČKOVÁ, koordinátorka projektu, Česká centra:

„Máme radost, že se navzdory covidové situaci podařilo udržet zájem o soutěž a tím i o češtinu a současnou českou literaturu u mladé generace zahraničních překladatelů. Nadto se Cena Susanny Roth rozrostla o 2 nová teritoria, kde byla soutěž vyhlášena, přičemž evidujeme zájem z dalších zemí, které by se chtěly přihlásit do jejího dalšího ročníku. Připomeňme také výbornou zpětnou vazbu, kdy řada laureátů CSR z minulých let již má za sebou knižní překlady současné i klasické české literatury a s některými z nich jsme ve stálém či intenzivním kontaktu.“

MARTIN KRAFL, pověřený řízením ČLC:

„Bez překladatelů by česká literatura v zahraničí nikdy nenašla cestu ke svým čtenářům. České literární centrum se na realizaci soutěže s radostí dlouhodobě podílí a každoročně se zájmem sleduje její ohlas. Naším společným cílem s kolegyněmi a kolegy z Českých center je pomáhat talentovaným nováčkům v osvojení překladatelství a motivovat je v počátcích jejich tvorby.“

LENKA ELBE, autorka knihy *Uranova*:

„Výběr mého románu pro účely ukázky do překladatelské soutěže Cena Susanny Roth je pro mne velkou poctou a také jedinečným přínosem. Je skvělé být bezprostředně u toho, když se český beletristický text rozletí do světa a mladí bohemisté z rozličných zemí si na něm zkouší a poměřují svoje překladatelské dovednosti. A s tím mým úryvkem oplývajícími jazykovými zásludnostmi to nemohli mít vůbec snadné. Čeština je zapeklitá, a tak si nesmírně vážím každého, kdo ji jako cizí jazyk vystudoval a překladatelství se věnuje či hodlá věnovat profesionálně. Těším se proto, až se s vítězi setkám a o jejich práci s textem si popovídáme.“

NÁVŠTĚVA ČR ODLOŽENA NA ROK 2022

Nejlepší překlady posuzují pečlivě volené poroty odborníků v jednotlivých zemích, které se daného ročníku soutěže účastní. Překladatelé jako hlavní cenu získávají cestu do České republiky, kde se zúčastní odborného programu, který zahrnuje speciální překladatelský workshop v Praze a většinou také účast na Bohemistickém semináři pořádaném Moravskou zemskou knihovnou. Ten byl ovšem letos kvůli pandemii zrušen. Cesta letošních laureátů do ČR byla odložena na jaro roku 2022.

Česká centra

Václavské nám. 816/49, 110 00 Praha 1

T: +420 234 668 211, F: +420 234 668 215

E: info@czech.cz, <http://www.czechcentres.cz>

O HISTORII SOUTĚŽE

Základy projektu byly vystavěny Českými centry a literární sekci Institutu umění – Divadelního ústavu (IDU) v roce 2014 u příležitosti 100. výročí narození Bohumila Hrabala, kdy se v zahraničních teritoriích (pod koordinací místních českých center) překládaly vybrané povídky tohoto českého autora. V roce 2015 se soutěžní projekt proměnil v Cenu Susanny Roth, jejíž první dva ročníky spolupřátelo IDU. Od roku 2017 Česká centra soutěž vyhlašují a spolupřátají s Českým literárním centrem, sekci Moravské zemské knihovny.

O SUSANNĚ ROTH (1950 – 1997)

Významná švýcarská překladatelka, bohemistka, literární kritička a vědkyně. Česky se začala učit na počátku sedmdesátých let v Curychu, v roce 1972 dostala stipendium na Univerzitě Karlově v Praze. V roce 1992 založila českou pobočku nadace Pro Helvetia v Praze, později zastupovala tuto nadaci v Bratislavě; organizovala kulturní výměny, zprostředkovávala stipendia, výstavy, koncerty či divadelní zájezdy. Mezi české autory, jejichž díla přeložila, patří Daniela Hodrová, Petr Chudožilov, Josef Hiršal, Bohumila Grögerová, Jiří Kratochvíl, Ladislav Klíma, Eda Kriseová, Jan Trefulka a především Milan Kundera a Bohumil Hrabal.

ANOTACE KNIHY

Lenka Elbe – *Uranova* (Argo, 2020)

Hrdinou příběhu je padesátník, Angličan Henry Robotham, jehož přítelkyně Angela se během pátrání po českých předcích v srpnu 1968 propadla v Jáchymově do země a beze stopy zmizela. Třicet let poté se do města uranu, stříbra i hrůzných politických zločinů Henry na doporučení terapeuta vrací. Činí tak, aby jednou provždy skoncoval s traumatem, které tři dekády tíží jeho duši. Na cestě do porevoluční České republiky jej doprovází neurotická partnerka Suzanne. Společně se po několika humorných příjezdových patáliích ocitají v hotelu pojmenovaném po slavné objevitelce radia a polonia Marie Curie-Sklodowské, kde pracuje charismatická a podivná doktorka Estely Hansové. A právě někde tam začíná zmiňovaný experiment s prvky fantasy, absurda i hororu. Lákala by vás nesmrtelnost?

MEDAILON AUTORKY

Lenka Elbe (1979) se narodila v Lounech. Vystudovala žurnalistiku a masovou komunikaci na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy. Po krátké novinářské praxi se začala živit jako reklamní textařka a příležitostně jako televizní scenáristka. Tématem její tvorby je svoboda v neutuchajícím boji s temnými proudy snažícími se o její likvidaci, v textu ráda propojuje reálný a fantaskní svět. Literárně ji ovlivnila především díla Franze Kafky, Umberta Eca nebo Haruki Murakamiho. Kromě psaní se věnuje také grafickému designu a fotografii. Žije v Praze. Za román *Uranova* získala Literu za debut roku.

ČESKÁ CENTRA

Česká centra (ČC) jsou kulturním institutem, zřízeným Ministerstvem zahraničních věcí ČR. Jejich hlavním posláním je šíření a podpora dobrého jména ČR a posilování kulturních vztahů mezi zeměmi. ČC jsou členem sítě zahraničních evropských kulturních institutů – EUNIC. Prezентují naši zemi v široké škále kulturních a společenských oblastí: od umění přes kreativní průmysly až po propagaci úspěchů české vědy a inovací. Věnují se výuce češtiny v zahraničí. Zapojují se do mezinárodních projektů a slouží jako platforma pro rozvoj mezinárodního kulturního dialogu. V současnosti působí v zahraničí celkem 26 poboček na 3 kontinentech – kromě Českých center spravují také Český dům v Moskvě, Jeruzalémě a Bratislavě. www.czechcentres.cz

ČESKÉ LITERÁRNÍ CENTRUM

Bylo zřízeno Moravskou zemskou knihovnou v Brně z pověření Ministerstva kultury ČR v roce 2017. Má za cíl soustavnou a systematickou propagaci české literatury a knižní kultury, jeho úkolem je spojovat jednotlivé aktivity a instituce literární kultury, zviditelňovat českou literaturu a knižní kulturu v zahraničí i u nás, pomáhat rozvíjet a naplňovat její funkci nositele společně sdílených hodnot a témat v národním i mezinárodním kontextu. www.czechlit.cz / www.mzk.cz

Kontakt pro novináře:

Česká centra: Petra Jungwirthová, M: 725 890 030, jungwirthova@czech.cz;

České literární centrum: Klára Příbylová, M: 770 190 776, E: Klara.Pribylova@mzk.cz

Česká centra

Václavské nám. 816/49, 110 00 Praha 1

T: +420 234 668 211, F: +420 234 668 215

E: info@czech.cz, <http://www.czechcentres.cz>